

Työeläkelaitoksille

MUUTOKSET TYÖELÄKELAKEIHIN UDELLEEN YHTEENSOVITUKSEN, TAKAUTUMISOI-
KEUDEN JA TAKAISINPERINNÄN OSALTA VAHVISTETTU

Tasavallan presidentti vahvisti 23.10.1992 lain
työntekijäin eläkelain muuttamisesta (949/92), lain
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin
eläkelain 1 §:n muuttamisesta (950/92), lain meri-
mieseläkelain 27 a ja 33 §:n muuttamisesta (951/92)
ja lain maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläk-
keestä annetun lain 43 §:n muuttamisesta (952/92).

Hallituksen esitys mainituiksi laeiksi on lähetetty
eläkelaitoksille yleiskirjeen A 23/92 liitteenä.
Lait vahvistettiin esityksen mukaisina.

Voimaantulo

Lait tulevat voimaan 1.1.1993. Säännöksiä sovelle-
taan kuitenkin vain niihin etuuksiin, joiden peruste
on syntynyt lakien voimassa ollessa.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivisto

LIITTEET

Alussa mainitut lait

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 21 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä helmikuuta 1962 annetussa laissa (135/62),

muutetaan 8 a ja 8 f §, 19 b §:n edellä oleva väliotsikko ja 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 a § muutettuna 16 päivänä joulukuuta 1966 ja 9 päivänä helmikuuta 1990 annetuilla laeilla (639/66 ja 100/90), 8 f § viimeksi mainitussa laissa, 19 b §:n edellä oleva väliotsikko mainitussa 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa ja 20 §:n 2 momentti 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65), sekä

lisätään lakiin uusi 8 g, 17 b ja 19 e § seuraavasti:

8 a §

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu yhteensovitus tehdään uudelleen, jos:

1) tämän lain mukaisen eläkkeen määrä muuttuu muutoin kuin 9 §:ssä tarkoitettua tarkistuksen johdosta;

2) eläkkeensaajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu päiväraha, eläke, korvaus tai elinkorko;

3) eläkkeensaajalle myönnetään 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu peruseläke;

4) eläkkeensaajalle myönnetään 8 §:n 9 momentissa tarkoitettu yhteensovituksessa huomioon otettava etuus; tai

5) edellä 2 ja 3 kohdassa mainitun etuuden määrä muuttuu muutoin kuin 9 §:ssä tarkoitettua tarkistuksen johdosta tai jos 4 kohdassa mainitun etuuden määrä muuttuu muutoin kuin 9 §:ssä tarkoitettuun tarkistukseen rinnastettavan toimenpiteen johdosta.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua päivärahaa ei kuitenkaan yhteensoviteta silloin, kun se on myönnetty osaeläkkeen saajalle ja se perustuu osaeläkkeen aikana sattuneeseen tapaturmaan.

Jos yhteensovitus tehdään uudelleen perhe-eläkkeeseen, otetaan 1 momentin 2 ja 4 kohtaa sovellettaessa huomioon siinä tarkoitettua etuutta vastaava perhe-eläke ja 3 kohtaa sovellettaessa siinä tarkoitettua peruseläkettä vastaava perhe-eläke.

Yhteensovitusta ei tehdä uudelleen, jos 1 ja 3 momentissa tarkoitettu etuus myönnetään tai jos se muuttuu lyhyemmäksi ajaksi kuin neljäksi kuukaudeksi luettuna etuuden alkamisesta tai sen muuttumisesta.

Yhteensovitus tehdään uudelleen siitä ajankohdasta, josta 1 momentin 1—3 kohdassa tai 3 momentissa tarkoitettu etuus myönnetään tai josta sen määrä muuttuu, tai kun eläkelaitos saa tiedon 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua etuuden myöntämisestä tai muuttumisesta.

8 f §

Sen lisäksi, mitä 8 e §:ssä säädetään, eläkesovitus tehdään uudelleen vain, jos leskelle myönnetään 8 c §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke muuna kuin osa-aikaeläkkeenä tai jos leskeneläkkeen määrä 8 a §:n 3 momentin mukaisen uuden yhteensovituksen vuoksi muut-

tuu. Tällöin käytetään samaa eläkesovituspe-
rustetta kuin eläkesovitusta ensimmäistä kertaa
tehtäessä.

8 g §

Jos työntekijällä on oikeus saada 8 §:n 1
momentissa tarkoitettua päivärahaa, tapatur-
maeläkettä, korvausta, ansionmenetykskorvaus-
ta tai elinkorkoa, voidaan tämän lain mukai-
nen eläke sen estämättä, mitä 8 §:ssä säädetään,
suorittaa ottamatta huomioon sanottua etuut-
ta, kunnes sen määrä on lopullisesti ratkaistu.
Työntekijän oikeus sanottuun etuuteen siirtyy
eläkelaitokselle siltä osin kuin etuus olisi yh-
teensovituksessa vähentänyt eläkettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan
vastaavasti siinä tarkoitettua etuutta vastaa-
vaan perhe-eläkkeeseen ja sen saajaan.

17 b §

Jos henkilö on saanut tämän lain mukaista
etuutta enemmän kuin mihin hänellä on ollut
oikeus, on aiheuttomasti maksettu etuus perit-
tävä takaisin.

Aiheuttomasti maksettu etuus voidaan jättää
osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos
tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden mak-
samisen ei ole katsottava johtuneen etuuden
saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä me-
nettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on
vähäinen.

Aiheuttomasti maksettu etuus saadaan perä
takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa
maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritet-
tavasta eläke-erästä ei saa eläkkeensaajan suos-

tumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin
kuudesosa siitä eläke-erän osasta, joka jää
jäljelle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennak-
koperintälain (418/59) nojalla pidätetty ennak-
ko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja va-
rallisuuden verottamisesta annetun lain
(627/78) nojalla lähdevero.

*Eläkkeen hakeminen ja maksaminen sekä
eläkelaitoksen päätöksen täytäntöönpano*

19 b §

19 e §

Eläkelaitoksen lainvoimainen päätös saa-
daan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa
annettu lainvoimainen tuomio, jollei toisin sää-
detä.

20 §

Eläkelautakunnan lainvoimainen päätös saa-
daan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa
annettu lainvoimainen tuomio, jollei toisin sää-
detä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1993.

Tämän lain 8 a, 8 f ja 8 g §:ää sekä 17 b §:n 3
momenttia sovelletaan kuitenkin vain niissä
tapauksissa, joissa uudelleen yhteensovituksen,
takautumisoikeuden tai kuittauksen peruste on
syntynyt tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetussa laissa (613/91), seuraavasti:

1 §

Työntekijälle, joka sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatalo- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muualla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteeltaan omaisia, on työntekijän kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain (395/61) 3 §:n 2—4 mo-

mentissa, 4 §:n 1, 3 ja 5 momentissa, 4 a—4 d ja 4 f—4 n §:ssä, 5 b §:n 3 ja 4 momentissa, 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a ja 12 §:ssä, 13 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 14, 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 e, 20, 21, 21 a, 21 b, 22 ja 23 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Työntekijäin eläkelain 8 a, 8 f ja 8 g §:ää sekä 17 b §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin vain niissä tapauksissa, joissa uudelleen yhteensovituksen, takautumisoikeuden tai kuittauksen peruste on syntynyt tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki merimieseläkelain 27 a ja 33 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 27 a §:n 2 momentti ja 33 §, sellaisina kuin ne ovat, 27 a §:n 2 momentti 23 päivänä kesäkuuta 1975 annetussa laissa (493/75) ja 33 § 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1346/90) seuraavasti:

27 a §

Jos eläkkeensaaja on 1 momentin perusteella nostonut eläkettä ja sen jälkeen saa vastaavan korvauksen korvausvelvolliselta, eläkekassalla on oikeus saada liikaa suorittamansa eläke takaisin eläkkeensaajalta tämän saaman korvauksen määrään asti siten kuin 33 §:ssä säädetään.

33 §

Jos henkilö on saanut tämän lain mukaista etuutta enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus, on aiheettomasti maksettu etuus perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden mak-

samisen ei ole katsottava johtuneen etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei saa eläkkeensaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosa siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennakokoperintälain (418/59) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) nojalla lähdevero.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/90) 43 §:n 1 momentti seuraavasti:

43 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 8 g, 9 ja 9 a §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 a §:ssä, 19 b §:n 1 ja 2 momentissa, 19 d, 19 e ja 20—21 a §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16 ja 17 §:ssä sekä 19 §:n 5 ja 6 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Työntekijäin eläkelain 8 g §:ää sovelletaan kuitenkin vain niissä tapauksissa, joissa takautumisoikeuden peruste on syntynyt tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1992

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri